

[Niels Helveg Petersen.]

erdemokrati. Det gælder som nævnt omkring den enkelte skole, hvor forældrenes indflydelse er blevet større, omkring den enkelte kommunes skolevæsen. Det gælder yngre lærere og studerende ved universiteter og højere læreanstalter. Det gælder sidst de ansatte i realkreditinstitutionerne, hvor behovet for de ansattes indflydelse er særlig stort i de kommende år, fordi realkrediten står over for en stor strukturændring. Det gælder også ved ændringerne i ferieloven, hvor de ansatte har fået større muligheder for selv at vælge deres ferieperioder.

I adskillige år har der stået en diskussion om demokratiseringsproblemerne. Det, der er sket i denne samling, er, at man i praksis er begyndt at tage hul på disse problemer. Ofte kan de store principper vel se lidt grå ud i praktisk udformning, det påkalder sig vel heller ikke så stor offentlig interesse som den forudgående diskussion, men det er netop for en lovgivende forsamling tilfredsstillende at se, at lang tids forudgående diskussion nu giver sig det resultat, at demokratiseringen giver ind i vor lovgivning, når folketinget har den til behandling. Dette siger jeg ikke, fordi vi på nogen måde er tilfreds med det eller mener, at vi er kommet så forfærdelig langt; men kun for at understrege, at vi er kommet i gang; vi er indstillet på at gå videre på disse områder.

Jeg skal derefter gøre nogle bemærkninger om det økonomiske. Vi har i årets løb haft mange lejligheder til at diskutere den økonomiske politik, og der er vel egentlig ikke kommet stort nyt frem i denne diskussion; det er hver gang stort set den samme udveksling af synspunkter. Oppositionen retter voldsom kritik imod regeringen, imod den økonomiske udvikling og regeringens måde at gribe det an på uden at opstille virkelige alternativer, uden at ville tage medansvar, i hvert fald når det kommer til de ubehagelige beslutninger. Især på dette punkt, viser det sig, viger man uden om i praksis, ikke mindst, når det gælder om at finde veje til at begrænse betalingsbalanceunderskuddet. Regeringen og regeringspartierne på deres side er tvunget til i den praktiske tilrettelæggelse af den økonomiske politik at tage vidtgående hensyn til netop betalingsbalanceproblemet. En regering, der ikke gjorde det i den nuværende situation,

ville spille hasard med beskæftigelsesmulighederne og med vor fremtidige konkurrenceevne. Det må man gøre med de midler, der er til rådighed. Det er ikke midler, der alle er lige behagelige, men det kunne måske nok være nyttigt at slå fast, at hvad vi slås med i den økonomiske politik, er gamle skader og gamle problemer, men det nye er, at udviklingen i udlandet har været præget af stærk valutauro og stadig er præget af en meget høj rente og stramme kreditbetingelser. Det er en ny kendsgerning i forhold til vore økonomiske problemer, og det gør betalingsbalanceproblemet mere påtrængende.

Der er også grund til at slå fast, at de mange økonomiske diskussioner om dette problem ikke skal få lov til at skjule, at der ikke er tale om en dansk økonomi i stagnation, men tværtimod om dansk økonomi i voldsom udvikling, hvor de problemer, vi har at slås med, er udviklingens problemer, er problemerne, som rejser sig af den stærke produktionsstigning, den høje beskæftigelse, eksportfremgangen, det store byggeri, det store forbrug. Sandheden er, at det faktisk går godt, men man fristes til at sige, at problemerne har vi netop, i hvert fald delvis, fordi det går så godt.

Jeg skal ikke komme ind på hele problemstillingen omkring finans-, kredit- og pengepolitikken, således som diskussionen har været ført i denne samling, men kun sige, at de foranstaltninger, der er gennemført, alle tjener det formål at afbalancere økonomien, så vi ikke i dag forbruger, hvad vi skal leve af i morgen. Hvad der er brug for i situationen, er en afbalanceret indkomstpolitik, der kan forhindre, at vi ødelægger vore egne muligheder.

Regeringen lagde op til indkomstpolitik i april måned; organisationerne ønskede ikke at medvirke, og med beklagelse måtte man opgive at gennemføre indkomstpolitik i denne omgang, ikke af frygt for organisationerne, men af frygt for, at de påtænkte indgreb ikke ville få de tilsigtede virkninger, hvis ikke organisationerne stod bag. Men i øvrigt kan tankegangen bag indkomstpolitikken ikke opgives, det må prøves igen. Der er lagt op til et nyt forsøg i forbindelse med de kommende overenskomstforhandlinger, og det radikale venstre står helt bag et sådant forsøg, ikke som et diktat til arbejdsmarkedets parter, men som et tilbud om, at